

MALIARIJA

Paplitimas

Maliarija yra plačiai paplitusi Afrikos, Azijos, Lotynų Amerikos valstybėse (žr. 1 pav.). Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, pasaulyje yra daugiau kaip 100 šalių, kuriose galima užsikrėsti maliarija. Žmogaus organizme parazituoja 4 maliarijos sukėlėjų rūšys: *P.vivax*, *P.ovale* – trečiadienės, *P.malariae* – ketvirtadienės, *P.falciparum* – tropinės maliarijos sukėlėjai.

Kasmet užregistruojama 300 – 500 mln. klinikinių maliarijos atvejų. Per metus visame pasaulyje nuo šios ligos miršta 1,5 – 2,7 mln. žmonių. Kiekvienais metais ja susergera daugiau kaip 10 tūkst. keliautojų, iš kurių apie 1 proc. miršta nuo tropinės maliarijos. Lietuvoje kasmet užregistruojami keli įvežtinės maliarijos atvejai.

Rizika keliautojams

Dauguma asmenų užsikrečia, jei nesisaugo nuo uodų (moskitų) įkandimų bei netinkamai vartoja gydytojo skirtus vaistus. Didžiausia rizika keliautojams, kurie nakčia apsistoja kaimo vietovėse, kuriose paplitusi ši infekcija.

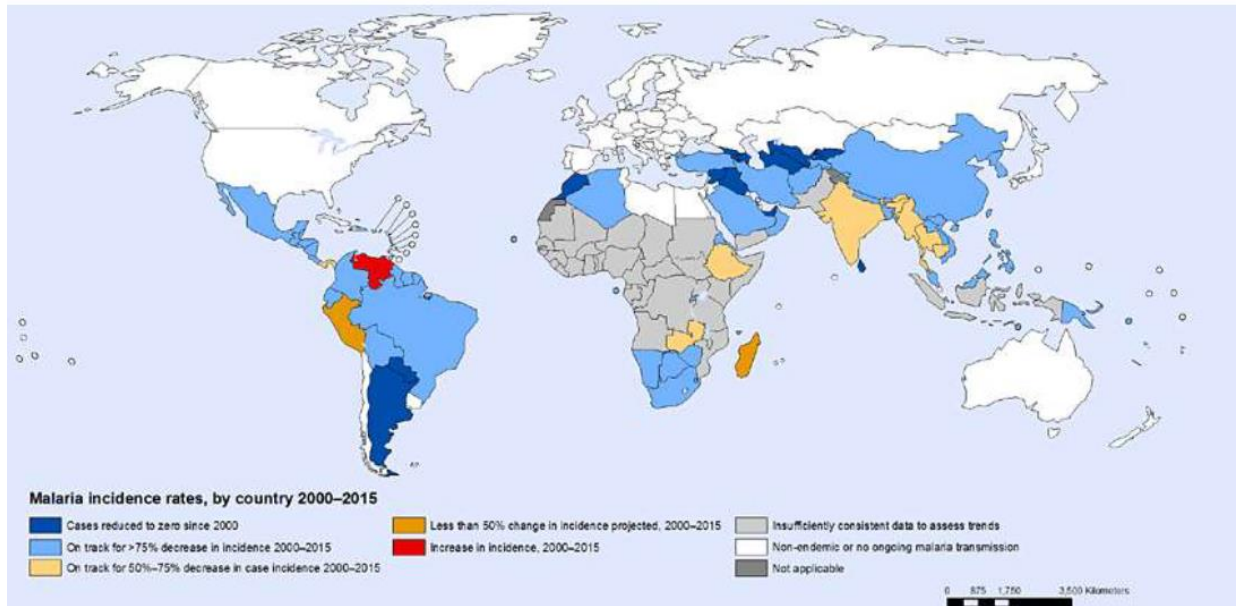
Profilaktika

Kiekvienas žmogus, vykstantis į šalis, kuriose paplitusi maliarija, privalo vartoti vaistus. Maliarijos chemoprofilaktikai nurodomi medikamentai: CHL - chlorochinas, MEF - meflokinas, DOX – doksaciklinas, prokvanilas/atovakinas.

Pagal rekomenduojamą profilaktiką nuo maliarijos, šalys skirstomos į 3 tipus (Pasaulio sveikatos organizacija, 2018):

Tipas	Maliarijos rizika	Profilaktika
A	Labai maža maliarijos plitimo rizika	Apsauga tik nuo uodų įkandimų
B	Ne <i>P. falciparum</i> sukelta maliarija	Apsauga nuo uodų įkandimų ir chemoprofilaktika CHL, DOX, prokvanilo/atovakino ar MEF (<i>skiriama atsižvelgiant į šalutinius reiškinius ir kontraindikacijas</i>)
C	<i>P. falciparum</i> sukelta maliarija	Apsauga nuo moskitų įkandimų ir chemoprofilaktika prokvanilo/atovakino, MEF, DOX (<i>skiriama atsižvelgiant į registruotą atsparumą vaistams, šalutinius reiškinius ir kontraindikacijas</i>)

1 paveikslas. Maliarijos sergamumas pagal teritorijas, 2000-2015 m. (angl. WHO, 2015).

[Daugiau apie maliariją skaitykite čia.](#)